

ZPRAVODAJ

města Hranic a lázní Teplíc n. B.

Fotografie dr. Jiřího Musioly

Únor 1971

Marie Kratochvílová

ÚNOR 1948

**Jak jindy vstalo únorové ráno toho roku,
sirény továren zuří do hlaholů zvonů,
ulicí jak bouře duní přival kroků,
Gottwaldův hlas se ozval z ampliónů.**

**Jste připraveni? Soudruh Gottwald volá,
Dnes přišel osudný den!
A v jeden ráz se zastavila kola,
dělníci vyšli ze vrat továren.**

**Tam na Václavském, tisíce nás bylo,
prapory barvy krve vlají ulicí,
tisíce hlav se v jedno moře slilo,
haleny modré našich milicí.**

**Naše řady — železný val —
v hořících očích tvrdé odhodlání —
až sem — a ani o krok dál,
nastal den účtování.**

**Jak jindy vstalo kalné ráno únorové,
ledová prška padá do ulic,
kupředu, soudruzi — po cestě nové —
a zpátky o krok — nikdy víc.**

HRANICE SPLNILY CELOMĚSTSKÝ ZÁVAZEK

Na počátku minulého roku byl schválen a vyhlášen celoměstský závazek na počest 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou s plánovanou hodnotou díla ve výši 9,788.565 Kčs. Rada městského národního výboru na své nedávné schůzi provedla konečné zhodnocení splnění tohoto závazku a konstatovala, že organizátorskou prací, soustředěním sil a prostředků a zejména aktivní účastí pracujících hranických podniků a občanů bylo do konce roku 1970 vytvořeno dílo v hodnotě 10,915.930 Kčs.

Celkem byl tedy závazek překročen na 111,5 %. Nejlepších výsledků bylo dosaženo na úseku zvelebení pracovního a životního prostředí. Podílejí se na nich hranické podniky a závody, občanské výbory a společenské a zájmové organizace Národní fronty.

Příznivé plnění vykazují také školy v modernizaci a estetizaci školního prostředí a v pomoci zemědělství. Mezi akcemi investičního charakteru třeba uvést zejména stavbu sportovní haly u odborného učiliště n. p. Sigma, letního koupaliště a tréninkového hřiště, instalaci ústředního topení ve zvláštní škole a v gymnasiu, kanalizaci v Dobrovského a Skalní ulici, rekonstrukci komunikace a osvětlení v severní části města a jiné akce.

LÁZNĚ TEPLICE NAD BEČVOU V NOVĚ SEZÓNĚ

Lázně Teplice nad Bečvou zahájily už počátkem ledna novou sezónu. Jsou stále vyhledávané, v loňském roce se zde léčilo 8.010 pacientů, mezi nimiž bylo i 25 hostů z ciziny z osmi evropských a zámořských zemí. Dalších více než 1.300 pacientů se v Teplicích léčilo ambulantně. První hosté nové letošní sezóny přijížděli od 5. ledna. Léčebný pobyt bude nyní trvat plných 28 dní, protože na doporučení odborných lékařů byla doba pro léčbu nemocí srdce a krevního oběhu v našich lázních všeobecně prodloužena na čtyři týdny, aby se dosáhlo maximálních léčebných výsledků. Při delším pobytu v lázních bude také hodně záležet na kulturním životě pacientů. V Teplicích nad Bečvou jsou pestré kulturní pořady, vedle koncertů vážné hudby bývají v programu zábavné estrádní pořady, vystoupení dechových orchestrů i vlastivědné přednášky a zájezdy, aby se hosté seznámili s historickými, uměleckými a přírodními zajímavostmi lázní a jejich okolí.

Pro hosty léčebného ústavu Sokolovo bylo pro novou sezónu připraveno zlepšení: přímo v budově byly instalovány uhličité a plynové koupele, takže také tato léčebna bude poskytovat komplexní péči a pacienti nebudou nuceni přecházet do jiných lázeňských objektů. Minerální voda do Sokolova byla zavedena z nového třetího, dosud nevyužitého pramene, nad nímž byl v závěru uplynulého roku dokončen exkluzivní pavilón na sedmiúhelníkovém půdorysu, moderně řešený a vyzdobený podle ideového návrhu arch. Čehovské z ministerstva zdravotnictví a podle projektu ing. J. Gadase z Krajského střediska pro vodovody a kanalizace v Hranicích. Minerální voda bude tryskat z mozaikové vázy v podobě velkého květu. Stavbu provedli pracovníci hranického závodu OSP za vedení stav. Vlad. Hrdličky, strojní zařízení dodala hranická SIGMA. Nový pavilón bude zpřístupněn veřejnosti na jaře, až pracovníci Zahradnického podniku Lotos z Olomouce dokončí v jeho okolí parkovou

úpravu. Využití vody z třetího pramene znamená zdokonalení lázeňské péče o nemocné, výstavba nového pavilónku a úprava jeho okolí neobyčejně zlepšuje vzhled lázeňského prostředí v Teplicích nad Bečvou. LN

Sto let gymnasia v Hranicích

Ludvík Novotný

VZPOMÍNKA NA ŘEDITELE FLORIÁNA BENEŠE

Naše vzpomínka v únoru je věnována druhému řediteli obnoveného českého gymnasia v Hranicích Floriánu BENEŠOVI, protože na tento měsíc připadá výročí jeho smrti.

Ředitel Florián Beneš se narodil 1. května 1886 v Blažovicích u Brna, po absolvování střední školy ve Vysokém Mýtě studoval na pražské Universitě Karlově chemii, matematiku a fyziku. Působil jako profesor postupně na reálce na Žižkově v Praze, v Nové Pace, od roku 1920 učil na reálném gymnasiu v Novém Městě nad Váhom, po jedenáct let vedl jako ředitel reálné gymnasium P. O. Hvězdoslava v Dolním Kubíně, od 24. září 1934 byl jmenován ředitelem reálného gymnasia v Hranicích. Navenek působil dojmem chladného, přísného učitele, ve skutečnosti měl dobré srdce a zejména pomáhal nemajetným studentům, pro něž vyjednával kondice, opatřoval stipendia a nakonec je i podporoval z vlastních prostředků.

Do období jeho pobytu v Hranicích spadají snahy o postavení nové budovy pro hranické gymnasium, jež však byly zmařeny druhou světovou válkou. V této těžké době se ředitel Florián Beneš osvědčil jako statečný a obětavý Čech nejen v odpovědné funkci ředitele gymnasia, ale i ve veřejném životě.

V roce 1940 přijímá funkci předsedy výboru jednotného Českého sportovního klubu Hranice, který byl utvořen sloučením všech sportovních spolků ve městě, v roce 1941 byl zvolen místopředsedou Sokola.

Obezřetně vedl gymnasium v nebezpečných dobách nacistické poroby, i když byl několikrát vyšetřován gestapem. Hned v roce 1939 byl udán, že zachránil cenné fyzikální sbírky z českého gymnasia v Novém Jičíně před příchodem nacistů, několikrát se mu podařilo odvrátit nebezpečí, jež hrozilo ústavu, když byly ve městě nalezeny protinacistické letáky, z jejichž autorství byli obviněni studenti gymnasia. V budově školy ukryl také část knihovny z bývalé vojenské akademie.

25. října 1941 byl ředitel Florián Beneš zatčen gestapem v souvislosti s tzv. „sokolskou akcí“, po 12denním věznění v Hranicích byl převezen do tábora v Brně „Pod kaštaný“. 16. ledna 1942 byl odveden do koncentračního tábora v Osvětimi, kde po měsíčním utrpení 15. února 1942 zemřel.

Olga Kohútová—Mydlíková,
maturitní ročník 1940

Nebespečná příhoda s dobrým koncom

Písal sa rok 1940 a bolo to v mesiaci maturitných písomiiek. Konečne sme zbalili perá a potrebné „prísľušenstvá“ po prestálej hrôze a strastiach z ne-

známych tém a vydýchli si v obidvoch oktávach, že už prvý krok k našej dospelosti — písomky — máme za sebou. Ktosi nadhodil, žeby sa to malo nejak osláviť a mne hneď skrsla v hlave myšlienka takúto oslavu zasadiť aj do patričného rámca. Keďže sme už čiastočne preukázali svoju dospelosť, tak podme ako „velkí“ do KUFRU, ktorým názvom sa honosil jediný miestny bar! Samozrejme bez rodičov a našich pedagógov! Môj viac bláznivý ako odvážny nápad okamžite svorne prijali obidve oktávy a na dohovorenu hodinu sa šlo. Tentoraz kupodivu nebola žiadna absencia a večer sme tuším u dvoch dlhých spojených stolov svorne zasadli všetci pri malinovkách, kávičkách a podobne. Ani si už po tých 30 rokov nepamätám, či mal z nás niekto odvahu objednať si nejaké víno so sódou, alebo pivo. Hlavne, že sme spolu sedeli v „nočnom podniku“ konečne ako dospelí a mohli si pri dobrej rytmickej skupine zatančiť. Tu však nastal prvý kameň úrazu: len čo začali hrať, odrazu sa odkiaľsi vynorili niekoľkí nemeckí dôstojníci, obsadili vedľajší stôl a jeden z nich zamieril priamo ku mne. Strnula som hrôzou! Uklonil sa a podľa všetkých pravidiel požiadal ma o tanec. Bolo mi bleskove jasné, že s Nemcom tančiť za žiadnu cenu nebudem, takú pohanu ani ako Slovenka, úplne solidárna s mojimi českými spolužiakmi na naše študentstvo dopustiť nemôžem! Vstala som rozpačite a školáckou nemčinou temer vykotala, že prosím o prepačenie, ale sme tu uzavretá študentská spoločnosť, ktorá len medzi sebou tancuje. Nemeč to akceptoval, uklanil sa a šiel sa posadiť za svoj stôl. Mysleli sme si, že je všetko v poriadku a dvojice spolužiakov sa vyrojili na parket. Keď po malej tanečnej prestávke začali znovu hrať, ďalší Nemeč sa ukláňal pri našom dlhom stole, teraz pred peknou Ōtkou z druhej oktávy. Tá však podobným spôsobom ho odmietla ako ja a šla tančiť so spolužiakom.

Viac sa ponuky zo strany nemeckej neopakovali a my sme sa bavili veselo a bezstarostne medzi sebou a čas neuprosne utiekal. Blížilo sa už pomaly k 24. hodine a niektorí naši chlapci, nevedno prečo, zablúdili akosi aj k barovému pultu, snáď na niečo ostrejšieho. Tu však už posedkávali aj naši známi nemeckí dôstojníci a husto zalievali svoje sklamanie z obdržaných „košíkov“ od nás dievčat. Slovo dalo slovo a naši spolužiaci objasnili v sebe zrejme neočakávané hlboké znalosti jazyka nemeckého, lebo zmohli sa na čulú debatu s dôstojníkmi, ktorí pátrali po príčinách svojho neúspechu. Vec bola za pár okamžikov jasná, chlapci ich nenechali dlho na pochybách a Nemci — dôstojníci — začali nadávať na svoje „verfluchte“ uniformy, pre ktoré už nierzaz žažili všeliaké blamáže, hlavne v našej vlasti. Keď sme my ostatní videli tú neprogramovanú „družbu“ našich chlapcov s Nemcami, ako spoločne a vehementne „uctievajú“ Hitlera a všetko, čo s ním súvisí, rozhodli sme sa nenápadne a urýchlene skončiť toto naše posedenie. Rozišli sme sa v tichosti a pokojí, keď sa aj chlapci konečne odlepili od barového pultu, pobrali sme sa domov a nestarali sme sa viac o ich rakúskych pohárikových partnerov. Ráno v škole posadali sme si ako by nič do lavíc, len keď zrazu prišla na nás pohroma vo forme vyšetrovania a výčitek zo strany profesorského zboru: kde sme boli, prečo, kto to spískal a podobne. Zrejme majiteľ KUFRU alebo perzonál preventívne podrobne informoval školu o našej návšteve v ich podniku a hlavne o „incidente“ s nemeckými dôstojníkmi. Prečo náš milý a ozaj veľmi pre svojú spravodlivosť o dobrotu obľúbený triedny profesor Pozlovský podozrieval práve spolužiaka Jardu Bužka ako hlavného vinníka našej organizovanej návštevy baru, zostane nám záhadou. Isté je, že náš Jack Aspirin — úradný študácky názov Jardy Bužka, vodcu našej triedy v každej „roštárně“ — tentoraz bol naozaj úplne nevinný ako nevinnosť sama pri svojom zrode. Najprv vyhrážali, že ho vyhodia pred maturitou, keď sa neprizná, potom slavili na trojku z chovania, ale Jack chudák odhodlane zapieral svoju iniciatívu na celom podujatí, lebo bolo nesmyselné, aby klamal o opaku. Všetci sme vedeli, že bol nevinný, ako aj mnohí museli vedieť, že celý plán pobavenie

v KUFRU sa zrodil v mojej hlave. Hneď, keď som sa dozvedela, ako Jack pre moju vinu má byť trestaný, vyhladala som profesora triedného a priznala sa k svojej vine s prosbou, aby Jardovi neublížovali. Profesor triedny ma skoro do zúfalstva uviedol, keď si húdol svoje: „Já vím, Kohútová, vy jste tak ušlechtilá a chcete Bužka zachránit, ale nic se nedá dělat ...“ Márne som ho presviedčala! Musela som asi veľmi nevinnú tvár v tej skrúšenosti strúhať, keď sa mi ho nepodarilo presvedčiť o tej najpravdivejšej pravde a nakoniec nešťastná musela som nesúhlasne kapitulovať pred jeho triednickou a odhodlanou autoritou. S obavami sme očakávali veci budúce a čas pracoval pre nás — študákov. Rakúšania, keď svoju opičku povyspávali, zrejme na príhodu zabudli, alebo neuznali za potrebné zverovať ju ďalším nemeckým orgánom a tak od nich sa nikto nič nedozvedel a keďže aj perzonál KUFRU múdre mičal, profesorský sbor sa ukludnil. Hrozný obavy z nemeckých represálií sa rozplynuli a o pár dní kaša už zďaleka nebola tak horúca. Nebolo žalobcu, nebolo sudcu a automaticky stratil sa aj vinník. Jack bol zachránený a dúfam, že z chovania zasluhuje dostať jedničku a ja som si v svojom otrasenom svedomie tiež hlboko oddýchla.

NÁSTROJE Z KOMUNÁLNIH SLUŽEB DO SVĚTA

Výrobná a opravna hudbných nástrojů Komunálních služeb města Hranic je sice jen malá provozovna, přesto se tam vyrábějí nástroje, jež jsou vyhledávané nejen u nás, ale i v cizině.

Tradičním a osvědčeným výrobkem jsou pedálové tympány a tzv. Tosca-zvony pro velké symfonické orchestry, v nichž nahrazují hlas skutečných zvonů. Novým výrobkem, o který je velký zájem, jsou od roku 1969 tzv. flexatony, drobné doprovodné bicí nástroje, oblíbené v džezových orchestrech. Všechny tyto tři druhy nástrojů byly v minulém roce dodávány nejen pro náš vnitřní trh, ale i do Polska, SSSR, Švédska, Dánska, Německé spolkové republiky, Albánie a Brazílie. Hodnota exportu dosáhla výše přes tři sta tisíc Kčs.

Z ostatních tradičních výrobků dodávaly komunální služby pro náš vnitřní trh také džezové a tympánové paličky, triangly a notové stojany. Novinkou roku 1969 byla zvonkohra Baby, o rozsahu jedné a půl oktávy, která představuje nástroj pro základy hudbní výchovy, upravený pro naše podmínky podle metody rakouského hudbního pedagoga Carla Orifa. O tyto nástroje je značný zájem, takže pro náš vnitřní trh jich bylo v loňském roce vyexpedováno 1.300 kusů. Novým výrobkem, s jehož dodávkami bylo započato v uplynulém roce 1970, byly také reprodukční skříně, vhodné pro džezové orchestry nebo různé shromažďovací a reprezentační místnosti, např. pro oddávkové síně národních výborů apod. V minulém roce jich pracovníci hranických komunálních služeb vyrobili 101 kusů, letos budou dodávat po úpravě nový zdokonalený typ.

Ve výrobě hranických Komunálních služeb se však nezhotovují jen hudbní nástroje. Novinkou loňského roku byly i vibrační laboratorní mlýnky, vyráběné podle čs. patentu, určené pro mletí surovin různých tvrdostí na zrna velikostí čtyř a méně mikromů, tj. tisícín milimetrů. Jsou vhodné pro podnikové laboratoře k mletí skla, žuly, koksu, rud a jiných tvrdých surovin. V uplynulém roce bylo vyrobeno 34 kusů těchto mlýnků, letos bude výroba pokračovat. Navíc jako další zařízení k těmto mlýnkům zhotoví v Komunálních službách v Hranicích jako prototyp čelistové drtiče, které umožní surovinu rozdrtit na hrubší zrno před vlastním mletím.

LN

KVĚTINY ZPŘÍJEMŇUJÍ ŽIVOT

Hranická šlechtitelská stanice oborového podniku SEMPRA je podnik, který je jistě mnohem více znám po celé republice, i v cizině než přímo u obyvatel našeho města. A přece si zasluhuje, abychom jí věnovali pozornost, protože její pracovníci mají nemalý podíl na zpříjemnění našeho životního a pracovního prostředí. V poslední době značně stoupá zájem o všechny druhy květin. Je to vyvoláno snahou obyvatel nových bytů v sídlištech i v rodinných domech zkrášlit svá obydlí zelení a živými květy. V široké veřejnosti také květinářství nabývá stále většího významu při různých slavnostních příležitostech v rodině nebo ve společnosti. Milé a vážené hosty vítáme květinami, zasloužilé pracovníky vyznamenáváme květy. Ve všech případech je to výraz úcty a pozornosti.

Hranická šlechtitelská stanice zásobuje svými výpěstky okrasných květin květinové síně ve všech krajích naší republiky. Prostřednictvím semenářských obchodů přicházejí semena z Hranic do zahradnických závodů u nás i v cizině. V uplynulém roce pracovníci stanice v převážně většině splnili úkoly dodávek množitelského semene okrasných květin, zejména plně uspokojili dodávky elitních semen. Vypěstování kvalitních semen v šlechtitelské stanici vyžaduje mnoho odborných praktických znalostí a je daleko náročnější než pěstění v zahradnických závodech. Trvání pěstitelského cyklu od výkvetu po sklizeň semene je delší. V této době se musí provádět celá řada odborných operací než se získá kvalitní osivo. Semena jednotlivých okrasných květin musí odpovídat stanoveným normám, musí se vyznačovat především náležitou klíčovostí a čistotou. Pracovníci ve šlechtitelské stanici musí dokonale ovládat nejen požadavky každého druhu okrasných květin, ale musí si být vědomi, že mnohdy i jednotlivé odrůdy vyžadují specifickou péči.

V roce 1970 byly ve stanici jako polní kultury pěstovány z letniček astry a hledíky. Klimatické podmínky v konečné fázi nebyly příznivé, celková vegetační doba byla kratší a předčasné podzimní mrazy neumožnily u později nasazených květů vytvořit semeno. Proto i sklizeň semene byla u těchto květin ve srovnání s předcházejícími léty nižší. Z dvouletých kultur se ve stanici pěstují macešky a hvozdíky. Produkce semene se vydařila, zejména u hvozdíku bradatého bylo na plán 6 kg dodáno 12,4 kg čistého kvalitního osiva. Z dalších venkovních kultur se ve stanici provádí množení hlíznatých begónií a konvalinek. Přes nepříznivý předčasný mrazík, který hodně poškodil kulturu begónií, bylo dodáno celkem 18.680 kusů hlíz, které jsou na zahraničním trhu velmi vyhledávané. Dalším hodně žádaným artiklem doma i v cizině jsou konvalinky, které se pěstují výhradně pro rychlení, aby kvetly na vánoce a v zimních měsících. Šlechtěné konvalinky jsou po tři roky na stanovišti ve stanici; po dokonalém vyrazení se sklízí v pozdním podzimu a třídí. Tříleté, dobře vyvráté puky se dodávají pro rychlení v zimních měsících. V roce 1970 stanice dodala zahradnickým závodům i pro export k rychlení celkem 34.250 kusů konvalinkových puků, schopných květu.

Hranická šlechtitelská stanice je také jediná u nás, kde se množí velká řada odrůd některých skleníkových okrasných rostlin. Stanice dodává semena amarýlis, asparagusu, stále kvetoucích begónií, cinerárií, primulí, gloxinii a bramboříků. Státními odrůdovými zkouškami prošla v uplynulém roce úspěšně nově vypěstovaná odrůda gloxinie zvané MORAVA, jejímž autorem je šlechtitel Josef Bednář. Má květ jasně šarlatově červený s krémově bílým jícnem, vyznačuje se také bohatým květenstvím, na rostlině bývá 35—50 květů a poupat. Ve státních odrůdových zkouškách jsou další nové odrůdy gloxinie, cinerárie a saint-paulie, čili ajrické fialky.

Kromě semen dodává stanice zahradnickým závodům v celé republice i mladé rostliny a hotové květiny. Pro představu veřejnosti uvádíme několik čísel, které svědčí o rozsahu těchto dodávek:

V uplynulém roce bylo dodáno k dalšímu pěstování mladých rostlin:

bramboříků	39.410 kusů,
saintpaulii čili afrických fialek	15.880 kusů,
pelargónii (čili muškátů)	10.520 kusů,
amerických karafiátů	12.500 kusů,

Dodávky hotových květin dosáhly počtu: 12.554 kusů hortensii, 4.330 kusů cinerárií, přes devět tisíc kusů saintpaulii, 3.277 kusů gloxinii, 3.330 kusů begónií a přes devět tisíc kusů bramboříků, ze stále zelených rostlin přes 1.500 kusů fikusů a přes tři tisíce kusů sansevierii (lidově zvaných „tichýnin jazyk“). A konečně pracovníci stanice se starají také o to, aby v květinářských obchodech bylo ke každé příležitosti dost řezaných květů. Dodali přes sto tisíc květů amerických karafiátů a přes čtyřicet tisíc květů bramboříků.

Také pracovní prostředí ve stanici se zlepšuje. Při plnění závazku k 25. výročí osvobození v loňském roce pracovníci stanice vystavěli sociální zařízení v provozovně IV., rozšířili kanalizaci a při dalších úpravách odpracovali 220 hodin, takže vytvořili dílo v hodnotě přes 70 tisíc Kčs.

Hraničtí šlechtitelé se také pravidelně účastní našich i zahraničních květinářských výstav a vždy si odnášejí medaile a uznání za své výpěstky. Už nyní chystají kolekce gloxinii, saintpaulii, pelargónií a jiných květin pro letošní květinářskou výstavu FLORA 71 v Olomouci. Účastní se také letošní mezinárodní květinářské výstavy v Erfurtu v Německé demokratické republice.

Ve spolupráci s ředitelem stanice A. Poláškem, připravil LN.

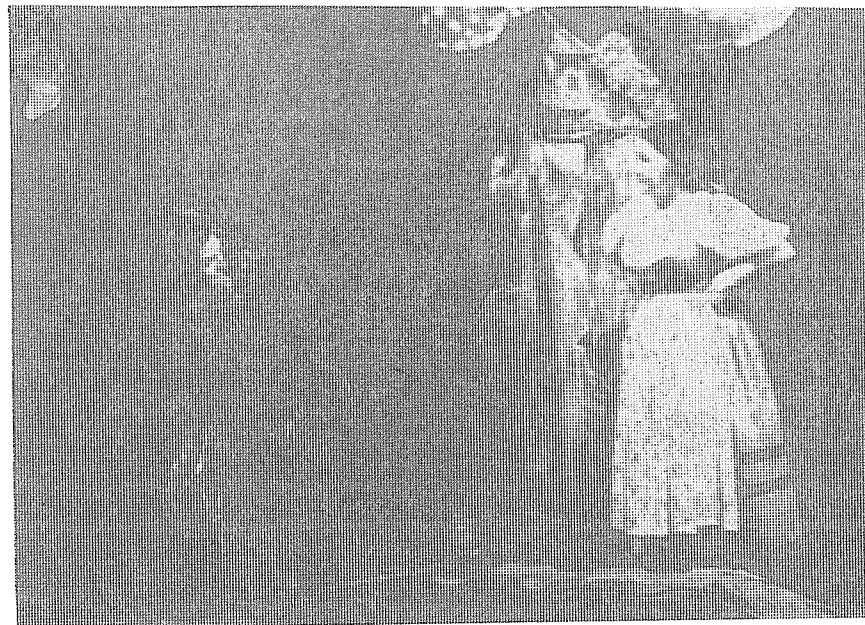
ZEMŘELA KORNELIE DVOŘÁKOVÁ

Dne 12. prosince 1970 zemřela v Hranicích Kornelie Dvořáková, známá divadelní ochotnická pracovníce TJ Sokol. Od roku 1908, kdy se se svým manželem Josefem Dvořákem, dlouholetým režisérem, přistěhovala z Vídně do Hranic, se výrazně zapsala do historie hranických ochotníků. Po příchodu do Hranic vstoupila do dramatického odboru TJ Sokol a za dobu 50 let vytvořila desítky zdařilých divadelních postav z nichž nejúspěšnější byla postava Kláskové, v Jiráskově Lucerně. Kornelie Dvořáková patřila mezi ženy, které svůj volný čas obětovaly pro práci v ochotnickém hnutí v Hranicích a všichni, kteří s ní spolupracovali si vážili jejího nadšení, obětavosti a kázně. Bez nadšázky lze říci, že svou prací obohatila kulturní život města, jak o tom svědčí řada děkovaných dopisů od různých korporací. Před třemi léty předala ze svého osobního archivu řadu dokumentárních materiálů, určených pro hranické muzeum, které potvrzují její velkou lásku k ochotnickému divadlu. Na snímku scény z Jiráskovy Lucerny, inscenené v roce 1947, kdy si svou zamilovanou roli Kláskové zahrála naposledy ...

Ve čtvrtek 17. prosince, ve večerních hodinách se s Kornelií Dvořákovou rozloučili příbuzní, nejbližší přátelé a známí v olomouckém krematoriu. Ve věku téměř 88 let odešla vyrovnána se životem ... Se životem naplněným prací, se životem bohatým. Čest její památce.

Cyril BLÁHA

POZNEJTE DÍLO MALÍŘE JAROSLAVA ŠTĚPÁNA

V cyklu výstav „POZNEJTE DÍLA HRANICKÝCH UMĚLCŮ“, jež pořádá Jednotný klub pracujících, bude mít hranická veřejnost v tomto měsíci příležitost po třech letech znovu se setkat s obrazy akad. malíře Jaroslava Štěpána. Zastihli jsme umělce v jeho novém, prostorném ateliéru, zalitým proudy světla, které tam proniká velikým oknem, z něhož se otevírá široký panoramatický pohled na Hranice. Z připravovaných obrazů pro současnou výstavu je zřejmé, že umělec se věnuje převážně krajinomalbě, s oblibou však vytváří i portréty a zátiší. Z krajin má nejraději pohledy do živého ruchu velkoměstských ulic Paříže, Londýna, ale i naší Ostravy. Stejně však je mu blízká i přímořská krajina v Sovětském svazu nebo v Rumunsku, či klidná zákoutí v našem blízkém okolí v Hostýnských a Oderských vrších. I v Hranicích dovede najít dost míst, jež jeho citlivé oko a štětec dovedou ukázat v překvapivém osvětlení či záběru. K takovým zajímavým překvapením současná výstava budou patřit po-

hledy na hranické gymnasium, jež Jaroslav Štěpán vytvořil k letošnému výročí ústavu. Zvláštní místo v umělcově tvorbě zaujímají technické náměty, jimiž chce diváku přiblížit často studené a strohé linie užitekových zařízení jako je například nádraží. Každý obraz Jaroslava Štěpána působí svým osobitým barevným tónem, podloženým určitou impresí, vyvolanou rozličným denním osvětlením či ročním obdobím nebo klimatickými podmínkami. Zvláště působivé jsou jeho záběry krajin a ulic v zimě nebo v dešti. Vedle krajin najdeme na výstavě i ukázky portrétní tvorby Jaroslava Štěpána, jež ukazují, že na svých cestách po cizině si všimá nejen tváře krajiny, ale tváře jejích obyvatel.

Obrazy Jaroslava Štěpána nevznikají snadno. Jak umělec sám říká, jsou výsledkem vytrvalé a promyšlené práce. Umění nechápe jako zábavu, ale jako tvrdou práci. Jedině takto chápané umění přináší trvalé výsledky. Životním a uměleckým heslem Jaroslava Štěpána je: Nulla dies sine linea! — Ani den bez čáry! Tuto zásadu také důsledně uplatňuje ve svém životě a činnosti. Tato vytrvalost v práci ho také vlastně přivedla k umění: účastnil se tříletého kursu LUT v Praze, studoval u akad. malíře Josefa Šrámka v Ostravě a v roce 1968 absolvoval jako mimořádný posluchač katedru výtvarné výchovy na filosofické fakultě University Palackého v Olomouci.

Výstava díla akad. malíře Jaroslava Štěpána v gotickém sále hranické radnice bude zahájena v **neděli 14. února v 10 hodin dopoledne.** LN

BILANCE HRANICKÉHO MUZEA

Muzeum Moravské brány v Hranicích je součástí Vlastivědného ústavu v Přerově, který sdružuje všechna muzea přerovského okresu. Důvodem pro sdružení muzeí do většího celku byla snaha, zajistit odbornou správu sbírek co největším počtem kvalifikovaných pracovníků specializovaných pro jednotlivé obory společenských i přírodních věd.

Hranické muzeum existuje již téměř 70 let. Patří mezi muzea, založená na počátku tohoto století. Jeho založení je spjato s bojem hranických občanů za uplatnění české většiny v kulturním i politickém životě města. Nevýhodou hranického muzea je od samého začátku jeho vzniku umístění. Sbírkky byly vystaveny nějakou dobu ve škole, také v budově radnice a od roku 1944 v bývalé synagoze, tedy vesměs v prostorách, který svým stavebním charakterem nevyhovují požadavkům muzea. Také depozitáře je nutno označit za provizorium, většinou za zcela nezpůsobilé pro značnou vlhkost.

Poměrně zastrčená poloha budovy muzea je příčinou, že návštěvníci města a lázni Teplic nemohou mnohdy muzeum najít a navštívit je. Proto není počet návštěvníků za jednotlivé roky příliš vysoký a to je škoda, protože ve sbírkách muzea jsou věci velmi pěkné. Za rok 1970 navštívilo hranické muzeum celkem 794 osob. Je také škoda, že hranické školy více nevyužívají prohlídky muzejních sbírek pro doplnění výuky. V roce 1970 přišly do muzea za tímto účelem jen 4 třídy.

Občany jistě bude zajímat, kolik sbírkových předmětů je v muzeu uloženo, vždyť muzejní sbírkový fond je majetkem města, tedy majetkem všech občanů. Mnozí jsou si toho vědomi a přinášejí do muzea nejrůznější sbírkové předměty. Z rozpočtu Vlastivědného ústavu se pro jednotlivá muzea také každým rokem nakupují fondy z národ. podniku Starožitnosti. Pro hranické muzeum bylo zakoupeno v roce 1970 za 2.890 Kčs starožitnostných předmětů. Mnoho věcí darovali občané, takže přírůstek za rok 1970 činil celkem 465 předmětů. Celkový počet muzejních fondů k 31. 12. 1970 je 16.913 kusů.

K činnosti muzea patří také pořádání výstav. V roce 1970 připravilo muzeum v Hranicích čtyři výstavy, z toho jednu ve spolupráci s městskou knihovnou a jednu spolu s městským národním výborem. Výstavy navštívilo celkem 1.993 osob. Na tomto úseku je potěšitelné, že většina návštěvníků tvořili žáci hranických škol. Mládež přišla zhlédnout především výstavu Hranice v literatuře a výstavu 25. výročí osvobození města Sovětskou armádou.

Také přednášková činnost je jednou z náplní muzejních pracovníků. Vlastivědný ústav provedl 5. přednášek pro Klub důchodců v Hranicích, takže i na tomto úseku odvedlo hranické muzeum svůj podíl práce. MJ

PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS K 50. VÝROČÍ KSČ

Jednotný klub pracujících v Hranicích, Vlastivědný ústav Přerov — Muzeum Moravské brány v Hranicích ve spolupráci s Okresním kulturním střediskem v Přerově připravili na únor pro Hranice cyklus přednášek k 50. výročí založení Komunistické strany Československa. V cyklu je zařazena přednáška o historii bojů dělnictva na Hranicku, dále přednáška o vzniku KSČ v Hranicích a o zakladateli hranické strany. V další přednášce se posluchači seznámí s archivním materiálem, který se vztahuje k historii KSČ na Hranicku, a který je uložen v depozitáři archivního pracoviště na Potštátě. Poslední přednáška připomene vedoucí úlohu KSČ při budování města v letech 1945—1970. MJ

CYKLUS PŘEDNÁŠEK K 50. VÝROČÍ KSČ.

2. února 1971 — PhDr. Gustav Vožda: **Vznik komunistické strany na střední Moravě.**

9. února 1971 — Ludvík Novotný: **Nejrozsáhlejší boj dělnictva na Hranicku.**
16. února 1971 — PhDr. Ivan Krška: **Archivní dokumenty k dějinám KSČ na Hranicku.**

Přednášky se konají vždy v úterý v 19 hodin v klubovně JKP v Hranicích, Gottwaldovo náměstí. Vstup volný.

VYUŽITÍ MEZIKNIHOVNÍ VÝPŮJČNÍ SLUŽBY V HRANICKÉ KNIHOVNĚ

Ke studijním účelům potřebují čtenáři často literaturu, kterou naše knihovna ve svých fondech nemá. Jedná se o literaturu cizojazyčnou nebo o úzce specializovanou díla z oblasti přírodních věd, historie nebo techniky.

Jejich požadavky můžeme splnit pomocí tzv. Meziknihovní výpůjční služby. Zájemce si o knihy žádá nikoliv sám, ale prostřednictvím knihovny, ve které je registrován jako čtenář. Knihovna, kterou o literaturu žádáme, je povinna žádost vyřídit, nemá-li knihy ve svých sbírkách, postupuje žádost další knihovně.

V roce 1970 využilo MVS v Městské knihovně v Hranicích několik desítek čtenářů. Prostřednictvím MVS se půjčilo 280 knih. Počet vypůjčených svazků se rok od roku zvyšuje. V roce 1968 to bylo 216 knih a v roce 1969 231 knih.

Z Městské knihovny si vyžádali knihovníci z menších knihoven (např. z Bělotína, Milotic, Paršovic, Velké, Černotína) 220 knih.

Šedesát svazků jsme půjčili čtenářům naší knihovny z jiných knihoven. Nejvíce našich žádostí o MVS vyřizuje Státní vědecká knihovna v Olomouci.

KOŠÍKOVÁ V HRANICÍCH

Košíková patří beze sporu mezi nejpřitažlivější sporty. Svým pojetím, rychlostí, vyrovnaností soupeřů, nepředvídanými okamžiky a zlomy v utkáních dovede v mnoha případech více zaujmout než kterýkoliv jiný míčový sport. Velkou úlohu zde hraje pochopitelně prostředí a sportovní divák. Přerovští košíkáři mohou být v tomto směru spokojeni, trochu jiná situace je v Hranicích. A nutno říci, že je to opravdu velká škoda. Oddíl košíkové měl a má v Hranicích dlouholetou tradici, vychoval celou řadu výborných hráčů, z nichž někteří hrají či hráli ligové soutěže. Jejich odchod z Hranic za lepšími podmínkami však způsobil družstvu mužů nenahraditelné ztráty. Přesto se především zásluhou vlastních odchovanců z dorostu podařilo udržet družstvo na výkonnosti, která odpovídala daným možnostem. Je třeba poznamenat, že páteří oddílu košíkové byli a jsou bratři ing. Vladimír a Ivan Hudcovi, bez nichž si košíkovou v Hranicích nedovedeme představit. Ing. Vladimír Hudce, patřící dlouhá léta mezi opory hranického basketbalu, vychoval mnoho nadějných, dnes již zkuševných basketbalistů. Vedl první kroky současného reprezentanta ČSSR Petra Novického. Práce ing. Hudce v hranické košíkové je opravdu záslužná, vždyť nikdo z nás si nemyslí, že vést a učit mladé chlapce základům košíkové je snadné, navíc, když není možnost příliš vybírat. A jeho zásluha na vybudování letního hřiště je víc než velká. Jen kdyby této možnosti více využívala hranická mládež. To by byla největší odměna pro ing. Vladimíra Hudce. V podobném smyslu bychom mohli psát o Ivanu Hudcovi, který vede oddíl po organizační stránce a stále patří mezi nejlepší hráče mužstva.

V loňském ročníku soutěže oblastního přeboru bojovalo mužstvo TJ Sigma Hranice prakticky jen v dolní polovině tabulky a mělo hodně práce s udržením v soutěži. To však již vedl mužstvo ing. Antonín Hawiger, který se po ukončení studií a zákl. vojenské služby vrátil do Hranic i s ligovými zkušenostmi, které získal v Ostravě a v Olomouci. Jeho výkony a vystupování na hřišti podstatně ovlivnily celý hráčský kolektiv a samozřejmě to bylo znát i na sehranosti mužstva. Nedá se hovořit o nějakém překvapení, spíše o očekávaném zjištění, neboť výkonnost ostatních hráčů TJ Sigma Hranice — Pokorného, Maška, bratří Feibergerů, ml. Sokolovského, Berouska, Slováčka, Ivana Hudce a dalších, byla předpokladem vytvoření dobrého mužstva po všech stránkách, chyběl však hráč, který by mužstvo podržel, uklidnil, který by svým přehledem a zkušenostmi dovedl rozhodnout zápas. Návrat ing. Hawigera tento problém rozřešil.

Mužstvo TJ Sigma vstupovalo do letošního ročníku soutěže s odhodláním bojovat v první polovině tabulky. A nástup do soutěže potvrdil nejen odhodlání, ale také možnosti. Hranice porazily v domácím prostředí Olomouc 65:38, Rožnov 73:66, VŽKG B 70:44, prohrály v Bohumině 67:82 a v Ostravě s NHKG B 59:45 tedy s celky, které usilují o první příčku tabulky. Doma dále zvítězili košíkáři nad výborným družstvem Třince 71:63 a v dramatickém utkání nad Horní Suchou 50:49 trestným bodem Pokorného, již po ukončení zápasu. I další utkání na domácí půdě byla pro TJ Sigma Hranice úspěšná. Družstvo zvítězilo nad Radvanicemi 73:49 a Hrušovem 69:55 a upevnilo si čtvrtou příčku tabulky, což je nejlepší umístění v posledních letech.

Lze jen litovat, že na košíkovou v Hranicích chodí jen hrstka těch nejvěrnějších. Tento sport by si ze strany sportovní veřejnosti města zasloužil větší pozornost.

Přejme proto do druhé poloviny soutěže hranickému basketbalu nejen sportovní úspěchy, ale i hojně hlasivek „fandů“.

Pavel Nepala

PROGRAMY V ÚNORU 1971

- Úterý 2. 2. klubovna JKP 19.00 hod. I. beseda z cyklu k 50. výročí vzniku KSČ VZNIK KOMUNISTICKÉ STRANY NA STŘEDNÍ MORAVĚ Hovoří PhDr. Gustav Vožda, ředitel Vlastivědného ústavu Přerov.
- Čtvrtek 4. 2. sál JKP 19.30 hod. Divadelní hra mimo předplatné HOSPŮDKA U MARKÝTY aneb Chaloupka pod horama Opereta v provedení členů Státního divadla v Ostravě. Účinkují: J. Kobr, J. Hrušková, O. Viktorin, M. Holubář, R. Jančová, J. h., I. Flaková, Zd. Růžička a další.
- Sobota 6. 2. sál sokolovny 19.30. hod. V rámci oslav 100. výročí založení gymnasia v Hranicích STUDENTSKÝ VĚNEČEK Hraje taneční orchestr JKP řízený Jaroslavem Jiříčkem, zpívají Bronislav, Ludmila a Pavel Nepala.
- Úterý 9. 2. klubovna JKP 19.00 hod. II. beseda z cyklu k 50. výročí vzniku KSČ NEJROZSÁHLEJŠÍ BOJ DĚLNICTVA NA HRANICKU Hovoří prof. Ludvík Novotný.
- Sobota 13. 2. sál sokolovny 20.00 hod. REPREZENTAČNÍ PLES STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÉ ŠKOLY spojený se stužkováním maturantek. Hrají SYNKOPA z Přerova a orchestr vojenského útvaru z Hranic.
- Sobota 13. 2. kult. dům HCV 19.30 hod. TRADIČNÍ CEMENTÁŘSKÝ PLES Hraje taneční orchestr JKP, řízený Františkem Juráčem, zpívá MVDr. Pavel Krajčířík a dechová hudba HCV, zpívá M. Bažara.
- Úterý 16. 2. klubovna JKP 19.00 hod. III. beseda z cyklu k 50. výročí vzniku strany ARCHIVNÍ DOKUMENTY K DĚJINÁM KSČ NA HRANICKU hovoří PhDr. Ivan Krška.
- Čtvrtek 18. 2. sál LŠU 19.30 hod. IV. koncert v předplatném KPH KLAVÍRNÍ KONCERT IVO MORAVCE Slavnostní koncert k 23. výročí Února.
- Sobota 20. 2. sál sokolovny 19.30 hod. MěstV KSČ, MěstNV a MěstV NF pořádají SLAVNOSTNÍ VEČER K 23. VÝROČÍ ÚNOROVÉHO VÍTĚZSTVÍ Program: 1) slavnostní projev, 2) zdravice sovětských představitelů 3) kulturní program. Kulturní program bude vystoupení Armádního uměleckého souboru, který uvede premiéru slavnostního pořadu k 50. výročí vzniku KSČ KUPŘEDU LEVÁ! Dramaturgii a režii tohoto pořadu má Gustav Oplustil, hranický rodák.
- Pondělí 22. 2. sál JKP 19.30 hod. Koncert beatové hudby vystoupí pražská skupina SAZE
- Sobota 27. 2. sál sokolovny 9.00 hod. Městská konference KSČ

Neděle 28. 2. Loutkářský soubor JKP „Rolnička“ připravil tradiční
sál JKP IV. MÁŠKARNÍ KARNEVAL pro děti
14.00 hod. s hudbou, tombolou, kolem štěstí, občerstvením apod.

Předplatitelé divadelních představení obdrží začátkem února oznámení a termín další hry v předplatném, která se má uskutečnit v tomto měsíci, ale jejíž termín jsme zatím nemohli stanovit.

PROGRAMY KIN V ÚNORU

KINO SVĚT

1. Docela malá povídka, SSSR, mládež ano
- 2.— 4. Dábelské líbánky, ČSSR, mládež ne
- 5.—11. Angelika a Sultán, Francie, mládež ne
- 12.—15. Takový hodný člověk, Francie, mládež ano
- 16.—18. Dobrodruh z Istanbulu, NSR, mládež ne
- 19.—22. Svatá hříšnice, ČSSR, mládež ano
- 23.—25. Vražda v pondělí, NDR, mládež ano
- 26.— 1. Odhalení, SSSR, mládež ano

KINO OKO

1. Poslední skok, Francie, mládež ne
- 2.— 4. Dáma z Janova, NDR, mládež ano
- 5.— 8. Bestie musí zemřít, Francie, mládež ne
- 9.—11. Bratr dr. Homéra, Jugoslávie, mládež ano
- 12.—15. Žít a užít, Francie, mládež ne
- 16.—18. Poznamenaná cesta, Polsko, mládež ne
- 17.—18. Vstanou noví bojovníci, ČSR, mládež ano (školní představení)
- 19.—25. Sněhurka a sedm trpaslíků, USA, mládež ano
- 26.— 1. Doktor Sommer, NDR, mládež ano

PŘEDSTAVENÍ PRO MLÁDEŽ V KINĚ OKO:

6. Pohádkový zámek, NDR
13. Naica cestuje do Bukurešti, SSR
20. Synové hor, ČSR
27. Rytmus života, Automat na přání, ČSR

14

POŘADY KLUBU DŮCHODCŮ V ÚNORU 1971

Začátek všech pořadů v 15 hodin.

- Středa 3. února: Cyklus: Kulturní památky. Konzervování muzejních předmětů. Přednese konzervátor Vlastivědného muzea z Přerova Jaroslav Nezhyb. Klubovna, Náspy.
- Středa 10. února: Barev. zvuk. film: „Poslušně hlásím“. Podle románu Jar. HAŠKA „Dobrý voják Švejk“ 2. díl. Sál JKP—TUNEL.
- Středa 17. února: Romány Ant. ZÁPOTOCKÉHO. Hovoří a ukázky přečte J. Jemenská, ředitelka Měst. lidové knihovny. Klubovna, Náspy.
- Čtvrtek 18. února L. van BEETHOVEN. O životě a díle hovoří prof. A. Heiderpová, zást. ředitelky Lid. školy umění. Ukázky jeho skladeb přednesou prof. a žáci LŠU. Klubovna, Náspy.
- Středa 24. února: Proslov k výročí Vítězného února. — Zvukový film. OBŽALOVANÝ, vyznamenaný na Mezinárodním filmovém festivalu. Sál JKP—TUNEL.
- Čtvrtek 25. února: Cestopisná přednáška: MUDr. Frant. PLACHÝ. Barevné filmy a diapozitivy. Klubovna, Náspy.

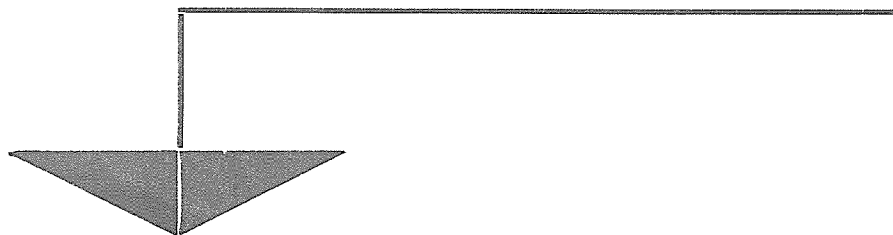
Den zájezdu do divadla oznámíme dodatečně.

Odpovědný redaktor: Eva Horáková, členové red. rady, prof. Ludvík Novotný, Zdeňka Kosová, Oldř. Lukeš, O. Petříček, reg. č. RM 49. — Cena 1 Kčs. — Změna pořadů uvedených v kulturním kalendáři, vyhrazena. — Kulturní kalendář města Hranic vydává JKP Hranice. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod 11, tř. Lidových milicí 3.

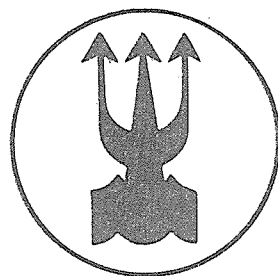
ODBORNÉ UČILIŠTĚ

SIGMA HRANICE

přijímá do učení chlapce i dívky na tyto obory:

soustružník kovů
frézař
brusič kovů
zámečnický strojník
i provozní
provozní
elektromontér
potrubář

INFORMUJTE SE V ODBORNÉM UČILIŠTI

SIGMA HRANICE